

det skulde være et Tegn paa min vaklende Overbevisning; jeg stemte imod min Samvittighed. Jeg tror, at det tilstrækkelig tydeligt fremgaar af min Motivering i Betænkningen, at naar jeg stemmer, som jeg gør, er det, fordi Spørgsmaalet om kirkeligt eller borgerligt Ægteskab for mig er et fuldkommen formelt og ikke noget Realitetsspørgsmaal, saa længe vi har Folkekirken med Staten som øverste kirkelige Myndighed. Det er i Virkeligheden en Formalitet, om man gaar den ene eller den anden Vej, og er der et Flertal i Befolkningen, som ønsker fakultativt Ægteskab, hvorfor i Alverden saa ikke give dem det! Det medfører ingen Realitetsvirkning, om man gaar den ene eller den anden Vej. Lige saadan forholder det sig med Lysning. Skønt jeg mener, at Lysningen er en historisk Anakronisme, saa bevares, naar Folk paa Landet har Lyst til at faa en Lysning en to, tre Gange, før de bliver gift, saa for mig gerne! I den Slags Spørgsmaal skal man aldrig være paaholdende.

Men saa kommer jeg til Spørgsmaalet om Separation og Skilsmisse. Jeg forstaar ikke rigtig den Holdning, som er indtaget af det kirkelige Udvalg og af kirkelige, konservative Kredse. De hænger sig ved Fristerne for Separationen og Skilsmissen, men det, som i Virkeligheden efter min Mening er det afgørende, og som de slet ikke omtaler, er Bestemmelsen i § 52, som siger, at naar der mellem Ægtefæller bestaar en dyb og varig Uoverensstemmelse, saaledes at de finder, at de ikke kan fortsætte Samlivet, kan de faa Separation. Det vil i Virkeligheden sige, at man gaar bort fra de objektive Grunde til Ægteskabs Opløsning. Der opregnes i de følgende Paragraffer en hel Række objektive Momenter, som berettiger til Ægteskabs Opløsning: han forlader hende, begaar Utroskab, fører et lastefuldt Liv, krænker groft sin Pligt, begaar Forbrydelser o. s. v. I alle disse Tilfælde er der et objektivt Grundlag, og saa er det naturligt at aabne Adgang til Skilsmisse; men det er en meget liberal, eller rettere radikal, Regel — navnlig maa det være meget radikalt fra et kirkeligt Synspunkt —, at Ægtefællerne kan faa Separation blot paa Grundlag af det subjektive: Gemytternes Uoverensstemmelse. Saa har man i Virkeligheden, som jeg har skrevet i min Motivering af, at jeg kan gaa med til de af de Radikale foreslaaede korte Frister, forfusket Tanken om Ægteskabet som en livsvarig Forbindelse. I det Øjeblik, det ikke længere er objektive Kriterier, der skal være afgørende for, om man kan faa Skilsmisse, men

det subjektive, at Parterne ikke længere stemmer overens, er der gjort et Skridt, som for en kirkelig Betragtning maa forvanske Ideen om Ægteskabet som livsvarigt. Derfor er det ogsaa ganske interessant at se, at der, saa vidt jeg har forstaaet, ikke i Bürgerliches Gesetzbuch er en Bestemmelse svarende til den, som er foreslaaet i § 52.

Dermed vil jeg ikke sige, at man bør være saa konservativ, som den tyske Ret er. Jeg tror, at § 52 er en god Bestemmelse, men det, jeg hævder, er, at naar man kan acceptere § 52, at Parterne kan faa Separation og Skilsmisse paa Grund af Gemytternes Uoverensstemmelse, er det fuldkommen urimeligt at tro, at et Tillæg af 6 Maaneder til Separationsfristerne, naar Parterne er enige om at ville skilles, skulde kunne hjælpe til at begrænse Frivoliteten i det moderne Samfund og skulde kunne hjælpe til at formindske Skilsmisernes Antal. Det er en Tanke, der efter min Formening er lige saa absurd som at ville standse et frembrusende Eksprestog ved Hjælp af en lille Bunke Hø. — Af samme Grund kan jeg, for saa vidt angaar Formuleringen af § 55, ganske slutte mig til den fra radikal og socialdemokratisk Side foreslaaede Formulering.

Endelig kommer jeg til mine egne Ændringsforslag med Hensyn til den mere materielle Side, nemlig angaaende Underholdsbidraget i Tilfælde af Separation og Skilsmisse. Der er i § 69 en Bestemmelse, som lyder saaledes: „Bestemmelse om, hvorvidt den ene Ægtefælle i Separationstiden skal bidrage til den andens Underhold, og om Bidragets Størrelse træffes ved Bevillingen eller Dommen, for saa vidt den ikke helt eller delvis henskydes til Overøvrighedens senere Afgørelse.“ Det er dette Stykke: „for saa vidt den ikke helt eller delvis henskydes til Overøvrighedens Afgørelse“, jeg foreslaar skal udgaa. Der er ved en Inkurie kommet til at staa i mit Ændringsforslag, at Resten af Stykket skal udgaa, men det er kun den nævnte Sætning, der efter mit Ændringsforslag skal udgaa, ikke det følgende. Naar jeg foreslaar dette, er det af den simple Grund, at det forekommer mig ganske urimeligt, at Overøvrigheden skal kunne træffe Bestemmelse om Forandring af Bidraget i Separationstiden. Lad os nu sige, at Separationstiden er henholdsvis 1 Aar og 2 Aar, efter som Parterne er enige eller uenige — efter Venstres Forslag bliver det henholdsvis 1½ og 2½ Aar — saa er det dog fuldkommen urimeligt, at Overøvrigheden i denne Separationstid, i dette korte Spand af 1 eller 2 Aar, skulde kunne forandre Bidraget til den fraseparerede.